

Slovenski REPUBLIKANEC

(prej Avtonomist)

Glasilo Slovenske Republikanske Stranke kmetov in delavcev.

Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Breg št. 12. II.
Telefon 119.

Izhaja vsak petek.

Mesečna naročnina 5 Din. - Cene oglasov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Pri malih oglasih vsaka beseda 50 par.

Št. 52.

Ljubljana, dne 26. decembra 1924.

Leto IV.

Kaj hočemo? *Lastno zakonodajo na lastnih tleh vzrastlega slovenskega ljudstva!*

Kandidatna lista „Slovenske republikanske stranke kmetov in delavcev“ za ljubljansko-novomeško okrožje.

Za volilno okrožje Ljubljana-Novomesto za volitve odredene na dan 8. februarja 1925.

1. Nosilec liste:

Albin Prepeluh, publicist v Ljubljani.

2. Okrajni kandidati:

Za volilni okraj Črnomelj:

Kandidat: **Horvat Peter**, posestnik, Kot št. 24. pri Vinici.

Namestnik: **Kramarič Anton**, posestnik, Dragomlja vas št. 3. pri Metliki.

Za volilni okraj Kamnik:

Kandidat: **Zidan Alojzij**, kolarški mojster in invalid, Dragomelj št. 42. pri Domžalah.

Namestnik: **Zarnik Jožef**, posestnik, Suhadole št. 52. pri Komendi.

Za volilni okraj Kočevje:

Kandidat: **Košmerlj Josip**, posestnik, Retje št. 20. (Loški potok).

Namestnik: **Rudolf Janez**, posestnik, Turjak št. 41.

Za volilni okraj Kranj:

Kandidat: **Bohinc Jernej**, posestnik in mlinar, Trboje št. 67 pri Smledniku.

Namestnik: **Habjan Tomaž**, posestnik, Podbrezje št. 8. pri Kranju.

Za volilni okraj Krško:

Kandidat: **Horvat Jože**, posestnik, Sv. Križ pri Kostanjevici št. 6.

Namestnik: **Vegelj Anton**, posestnik, Kraškavas št. 6. pri Krškivasi.

Za volilni okraj Litija:

Kandidat: **Vidregar Ivan**, posestnik, Loke št. 57. pri Zagorju ob Savi.

Namestnik: **Anton Hauptman**, usnjar, Šmartno pri Litiji.

Za volilni okraj Logatec:

Kandidat: **Jakob Sernel**, posestnik in mizar, Begunje št. 6. pri Cerknici.

Namestnik: **Jožef Zalar**, posestnik, Doljne Otave št. 1, občina Sv. Vid nad Cerknico.

Za volilni okraj Ljubljana-okolica:

Kandidat: **Kozin Jožef**, posestnik, Ig št. 62. pri Ljubljani.

Namestnik: **Novak Viktor**, posestnik in kipar, Vnanje Gorice št. 10. pri Brezovici.

Za volilni okraj Novomesto:

Kandidat: **Frank Jožef**, posestnik in trgovec, Crmošnjice.

Namestnik: **Lesjak Alojzij**, delavec, Mrzlaluža št. 4. pri Vel. Loki.

Za volilni okraj Radovljica:

Kandidat: **Bohinc Jernej**, posestnik in mlinar, Trboje št. 67. pri Smledniku.

Namestnik: **Habjan Tomaž**, posestnik, Podbrezje št. 8. pri Kranju.

Naši kandidati za volilno okrožje Ljubljana-Novomesto (Kranjsko) so sami dobri in prepričani slovenski republikanci, pošteni ter ugledni možje. Lista je bila vložena v pondeljek dne 22. decembra t. l. pri deželnem sodišču v Ljubljani. Po poklicu so naši kandidati: 1 književnik, 1 trgovec, 4 mali obrtniki, 11 kmetov in 4 delavci. **To je resnično kandidatna lista slovenskega republikanskega ljudstva brez vsake pokvarjene gospe! To listo bo volilo naše ljudstvo!**

„Sveta zveza“.

Pred dobrimi sto leti se je polotil vseh visokih gospodov in mogočnejšev po celi Evropi silen strah pred francosko revolucijo. Mogočni gospodje so z grozo v srcu in z mrzlimi potnimi kapljami na čelu gle-

dali, kako je zatirano in od plemstva do krvi izmозgano francosko ljudstvo na mah strlo suženjske verige in plemenite lenuhe in zapravljivec ljudskega denarja pobilo ali pa spodilo po svetu. Ko so mogoč-

neži to gledali, so se plašno vpraševali: Kaj bo sedaj z nami?

Glavna skrb vseh takratnih evropskih kraljev, cesarjev in raznih drugih »deželnih očetov« je bila tedaj, kako bi od svojih dežel odvrnili prevratnega francoskega duha in kako bi ga tudi na Francoskem zatrli. Zato so začeli zbirati silne armade. Nemški cesar, avstrijski cesar, ruski cesar in vsi laški kmeti so nabirali vojake in jih pošiljali nad prevratne Francoze, ki so se tako spozabili, da so celo samega kralja dejali ob glavo. Toda tudi prevratni francoski narod je storil svoje. Francoski narod je takrat iz svoje notranje življenske sile rodil celo vrsto mladih generalov, ki so razne cesarske generale in armade pretepali in jih podili pred seboj kot polite pse!

To je bila najslavnejša doba, katero je doživelo francosko ljudstvo! Zmago francoske revolucije ideje pa je zlorabil Napoleon. Dal je pač francoskemu orožju nov velik sijaj, toda na Ruskem ga je doletela njegova usoda. Kot premaganec se je moral umakniti iz Evrope tudi kot izgnanec. **Ni pa bila ž njim premagana francoska revolucijonarna ideja, ideja demokracije in ljudske samovlade!**

Ta ideja je tlela v človeških srcih dalje. To so prav dobro vedeli tudi tedanji cesarji in kralji. Zato so sklenili med seboj takozvano »sveto zvezo« ali »sveto alijanso«, da bi to idejo v kali zatrli in si tako zavarovali svoje prestolčke pred nevarnim prevratnim in prekucskim vetrom. Policija je takrat divjala kakor še nikdar prej in stikala za »prevratnimi elementi«, kakor bi danes rekel »Slovenski Narod«.

Pa je bilo vse zastoj! Ideja se je skazala močnejšo kot so bili bajori. L. 1848. je zopet zapihal po Evropi prevratni veter in cesarji in kralji so rešili svoje trone samo še na ta način, da so ljudstvu priznali parlamente. Ti parlamenti so imeli jako malo pravice, ampak toliko vendar, da lahko rečemo, da je leta 1848. takozvana »sveta zveza«, ki je

bila ustanovljena v varstvo tronov in vladarskih pravic, bila pošteno premagana. Kar so vladarski gospodje med seboj sklenili v svoje varstvo, je vse razpadlo v prazen nič pred zmogovito ljudsko voljo.

Tak je bil konec »svete zveze« pred približno 100 leti.

Tako »sveto zvezo« snujejo naši državniki tudi danes. Kakor se je pred 100 leti širil prevratni vihar iz Francije, tako brije danes hladna prevratna burja iz Rusije na vse strani sveta. Ruska prevratna burja je zapihala na Kitajsko, kjer preprihava 400 milijonov ljudi, zapihala je v bogato Indijo z njenimi 300 milijoni prebivalcev in zdramila je ves stoinstomilijonski mohamedanski svet po Aziji in Afriki iz večnega spanja. **Danes se dviga ti-soč milijonov zatiranih ljudi in izkoriščanih narodov**, ki nočejo več služiti evropskemu kapitalu, ampak hočejo živeti svojo lastno, **prostitih ljudi in svobodnih narodov** vredno in dostojno življenje!

Kakor je pomenila francoska revolucija silno nevarnost za nekdanje plemenitaške lenuhe in zapravljivec, tako pomeni gibanje ene milijarde ljudi za gospodarsko svobodo danes silno nevarnost za evropske kapitalistične lenuhe in oderuhe. Zato stikajo ministrski predsedniki vseh kapitalističnih držav v velikih skrbeh svoje glave skupaj in ugibajo kako bi ukrotili tiste »prevratne elemente«, ki se nočejo več priklanjati ne pred troni, pa tudi ne več pred zlatimi teleti! V svojih stiskah sklepajo zakone o »zaščiti države«, izdajajo »obznanee« in policija ima danes skoro več dela kot ga je imela pred 100 leti!

Današnja »sveta zveza« raznih evropskih držav se imenuje »protiboljševiški blok«. Ta naziv je samo novo ime za staro stvar.

Kakšna bo usoda tega »bloka«? Vsi pametni ljudje vedo že danes, da bo ravno taka kakršna je bila usoda »svete zveze« pred 100 leti! Ena milijarda ljudi se ne bo dala večno komandirati od par evropskih lenuhov.

Poravnajte naročnino!

Boleži Žvan:

Božične misli.

Sveti večer. Božično drevesce, jaslice, polnočnica... Misli potujejo, romajo, v sveto deželo gredo čustva, da se poklonijo največjemu misteriju vseh časov, večlovečenemu Bogu.

Misli potujejo...

Daleč nazaj v preteklost se vračajo, da v sveti noči preromajo ono jasno mladostno pot, na katero so sijale zarje detinstva. Vračajo se, da poiščejo samo enkrat občutno srečo.

Misli romajo...

S strmih klancev polze navzdol, v dolino hite in se razprše po poljanah, obsijanih od solnca. Kakor lahkokrile, pisane metulje love mišji spomine in jih nizajo na tanko, srebrno nitko. V zlat venec jih spletajo, da ga ponese z daljne poti nazaj in v sveti noči prepleto z njim božično drevesce.

In vse zopet, kakor nekoč, dav-

no, davno...

Toplo zakurjena, velika soba in sredi sobe belopogrjnena hrastova miza. Na mizi — sredi mize — bogato okrašeno v zlatih in srebrnih pramenih bleščeče se božično drevo. Ob visoki, lončeni peči na udobnih naslonjačih oče, mati, stric, ki je samec in je prišel od daleč k nam na praznike, — teta, ki je vdova brez otrok in ki vsako leto preživi sveti večer v naši sredi, a okoli mize mi trije otroci.

Vrste se pogovori o starih, dobrih časih, o umrlih sorodnikih, o letini, vremenu, boleznih, nesrečah, svadbah, o modi, gledališču, med očetom in stricem tudi o politiki; ah, zelo dolgočasni ljudje so tam ob peči!

Nas otroke bolj zanima, katera svečka že dogoreva na božičnem drevescu, kdo bo namestil drugo, kaj vse lepega bi utegnili biti v onih skrbno zavutih, s svilenimi trakovi prevezanih škatuljah pod drevescem.

Zvedavo božajo naši iskri pogledi bogate darove in že se iztegujejo radovedni, drobni prstki po namenjenih nam zakladih, skrivaj otipavajo in se zopet umikajo; kajti pred polnočjo se je treba zatajevati, tako so naročili oče in mamica so jim pritrdili.

O zlata, nedolžna leta!

Pa smo se vsi trije hkrati domislili, da zna naša teta tako lepo pripovedovati pravljice. Poskočili smo k njej, jo vlekli za roke in staromodno krilo ter silili v njo, naj prične.

Dobra teta se je smehljala, se dvakrat zaporedoma obližnila in enkrat požrla slino, potem pa je jelo kar deževati pravljice o škrtatih in vilah, o vrugu in skopuhu, o zakleti kraljični in ne vem, kaj še vse.

Vse do polnoči je pripovedovala, opolnoči pa so zapeli zvonovi. Tako lepo nikdar ne potrkaajo, kot v sveti noči opolnoči!

«Pastirčki vstanite, pogledat' hitite!»

Vsi smo jo znali in tudi stric je pel z nami.

Z božičnimi darovi v naročju smo otroci polegli spat in ves ostanek svete noči smo sanjali o zakletih kraljičnah, o škrtatih, vilah...

Naslednji dan je bil praznik, praznik tudi v naših srcih, v katerih se je zbudilo novorojeno božanstvo.

Ah, veste, blažena noč, ki si krepčala mlade duše v vedno novem, prelestnem prerobenju, blažena noč, ki si skrpala naša srca v najčistejših rosah detinskih idealov potem, ko si uspavala brezskrbne misli v nedoglednem kraljestvu svojih sanj.

...in mir ljudem na zemlji!

Sveta noč. Ognjena žrela, ki so čez dan rjovela in bruhala smrt, je ovila tema in nad krvavo poljano je zamigljalo milijon zvezdic. Iz nad nakopičenih trupel se je dvignila sloka, koščena, v bel pajčolan ogrnjena žena. Sklonila se je napol in štela svoje žrtve. Nocoj, vsaj no-

Mir ljudem na zemlji!

V svetih knjgah beremo, da so pri Odrašenikovem rojstvu angelji priplaval na nebo in nad betlehemskim hlevčkom peli: Mir ljudem na zemlji!

Grešni ljudje pa miru nočejo. Ljudje hočejo samo kri, hočejo boj, hočejo vojsko! Neugnana želja po tujem blagu jih vedno goni na nove pokolje in na nove morije.

Moderni ljudje radi govore o svobodi. Toda hinavci in lažnjivci, kakor so, nikdar ne povedo, da hočejo toliko opevano svobodo in prostost **samo za sebe**, za svoje človeške sobrate pa nimajo drugega pripravljeneja kakor večno sužnost in hlapčevstvo.

Proti sužnosti in hlapčevstvu, v katero je vklenil evropski izkoriščevalec večino tujih narodov po vsem svetu, se pa danes dvigajo milijoni ljudi. Med dvema tretjinami prebivalstva na svetu danes vre in kipi kakor še nikoli poprej.

Se pred malo leti je evropski svet prezirljivo in zaničljivo gledal na **Japonce**. Japonci pa so se od Evropejcev kmalu naučili vsega, kar so potrebovali za svojo svobodo. Danes imajo Japonci moderno oboroženo armado in močno vojno brodovje, in zato kličejo zlata žejnim Evropejcem: Pridite po zlato sami, če se upate!

Sosedje Japoncev so **Kitajci**. Kitajcev je okoli 400 milijonov več kakor vseh Evropejcev skupaj. Kitajska dežela je silno bogata. To

bogastvo je omamilo vse evropske velike države z Ameriko vred, da so začele riniti v bogato kitajsko deželo kot ose v med. Evropski pritisk in evropsko izkoriščanje so Kitajci dolgo prenašali. Pod vplivom Japoncev se pa danes ogromna kitajska dežela prebujala in samo vprašanje časa je, kdaj bodo nadležne evropske pijavke z njihovo »kulturo« vred pognali iz dežele!

Od Kitajskega ni daleč do **Indije**. To bogato deželo izkoriščajo Angleži že nekaj sto let. Toda današnji indijski rod ni več tisti, kot je bil nekaj. Danes vedo tudi Indijci, kaj je njihovo. Angleži drže svojo vlado v Indiji le še z velikimi napori in nihče ne more vedeti, če ne bo ravno v Indiji izbruhnil nov velik svetovni požar.

Ta nevarnost je toliko večja, ker sega daleč v Indijo **mohamedanski svet**, ki obsega vso prednjo Azijo in ogromen del Afrike. Vstaje v Egiptu in krvavi boji v Maroku so čudna znamenja na nebu, ki kažejo, da tudi mohamedanski svet vstaja!

Danes se dvigajo vsi zatirani in zasužnjeni in hočejo **svobodo**. Oni hočejo svobodo kakor jo imajo Evropejci, in prav imajo, da jo zahtevajo, ker so tudi oni **ljudje**. Kedar bodo vsi ljudje **res svobodni**, bomo za lep korak bližje božičnim besedam: **Mir ljudem na zemlji!** Mir bo pa treba odkupiti s potoki krvi!

Kaj pomeni za nas monarhija in kaj republika?

Dandanes so si vsi znanstveniki edini v tem, da vladanje enega samega človeka nad mnogimi drugimi ni večno in od nekaj, ampak se je razvilo tekom časa iz večnih bojev med ljudmi, v katerih je odločevala **surova sila in moč**. Kakor je znanj Robinzon Cruzoe ubogega in nevednega in slabotnega divjaka Petka vklenil v svoj jarem in ga prisilil, da **za njega** dela in se muči ves dan in da mu pomaga pri obrambi **njegovega** premoženja, ki ga je bil ubogi **Petek** pridelal, tako se je zgodilo tudi v starih časih, da so močni ljudje **prisilili** šibkejše, da jim delajo, zato pa so dobivali samo svojo dnevno hrano in obleko, glavni del pridelka pa je spravil »močni človek« v svoje shrambe. »Močni ljudje« so sicer svojim šibkim sužnjem rekli, da jih bodo s svojo telesno močjo branili pred napadi drugih močnih ljudi, toda tudi te besede so se izpremenile v laž takrat, ko so »močni ljudje« prisilili maso svojih sužnjev, da jih morajo tudi braniti s svojim življenjem. Tako so »močni ljudje« napravili iz svojih delovnih sužnjev tudi **vojake**.

Taki »močni ljudje« so si sčasoma pridelali tudi posebne naslove. Eni so se imenovali kneze, drugi

kralje, tretji zopet kako drugače. Vsi brez razlike pa so hoteli dvoje: hoteli so **lepo živeti** od dela tujih rok in si svoje lepo življenje zavarovati s pomočjo **tujih človeških žrtev (vojakov)**.

Tako izgleda zgodovinsko jedro monarhizma, ki je ostalo še do danes **bistveno nespremenjeno**.

Če študiramo zgodovino knezov, kraljev in cesarjev od starega pa do najnovejšega veka, najdemo pri vseh eno skupno potezo, namreč željo, da **ohranijo in, če mogoče, tudi razširijo svojo moč in veljavo in moč in veljavo svoje rodbine**. To značilno potezo najdemo pri vseh vladarskih hišah ali »dinastijah« in ravno želja raznih vladarjev po ohranitvi oziroma po širjenju slave in moči je rodila prav vse vojske, kar jih pozna Evropa od Kristusovega rojstva do današnjih dni, svetovne vojne ne izvzemši!

Ko so pa ljudje začeli spregledovati in se zavedati, v kakšen jarem so jih vpregli razni »deželni očetje«, so se začeli temu gorostasnemu nasilju upirati. Na Angleškem so se ljudje uprli proti kraljevski premoči že v 13. stoletju in so dosegli, da je angleški kralj danes samo še »vidni zastopnik naroda in države« na zunaj, — nekako

pad, nad katerim je plavala smrt in se zlobno krohotala v sveto noč...

Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!

Božični zvonovi! Kakor pesem so vaši glasovi, kakor pesem polna ljubezni, svobode in vseobsegajočega bratoljubja. In čez poljane preko klancev potuje vaša pesem, na goro hiti in se od tam zopet vrača nazaj v dolino; kajti Božič je, velik praznik, rojstvo Kralja ljubezni in miru. Povsod prodira pesem, zmagonosno, veličastno drhti v zraku, od zemlje do neba se dviga in moli. Ustalila, umirila pa se bo v naših dušah, zato odprimo srca in sprejmemo pesem o ljubezni, svobodi in vseobsegajočem bratoljubju, ki naj oživi v naših srcih ob mislih na ona zlata mladostna leta ob božičnem drevescu, ob spominu na strahotne žrtve s krvavih poljan, ob božičnih mislih na vzhajajočo Veliko noč.

tako, kakor je tudi papež v Rimu vidni zastopnik sv. Cerkve na zemlji — ampak **doma** nima angleški kralj takorekoč **nobene besede več**, ker ima vso državno moč v rokah **angleško ljudstvo po svojih zastopnikih v parlamentu**. Anglija je torej monarhija samo **na zunaj, doma pa je pravzaprav republika**.

Ko so se pa Amerikanci osvobodili angleškega gospodstva v 18. stoletju, si niso hoteli izvoliti niti »vidnega poglavarja na zunaj« pa so sklenili, da se bodo vladali **sami**, po svojih zastopnikih. Kot svojega »vidnega poglavarja na zunaj« po so si določili **predsednika**, ki ga **ljudstvo voli**. Če se predsednik skaze in obnese, ga volijo lahko še enkrat, če se pa ne obnese, **si izbere drugega**, o katerem mislijo, da bo

boljši kot njegov prednik. Zato pa ima ameriški predsednik tudi **mno-go večjo moč** kakor jo ima angleški kralj, ker on ne govori nikdar v svojem imenu, ampak v **imenu ljudstva**, ki ga je na to mesto postavilo.

Tako so napravili praktični Amerikanci, ki se še danes muzajo Angležem in jih zbadljivo vprašujejo, zakaj nimajo tudi oni predsednika, ki pride tudi mnogo cenejši kakor dvor.

Iz povedanih primerov in iz zgodovine bo vsakemu razvidno, kako se razlikuje monarhija od republike. Monarhija pomeni širjenje rodbinske oblasti z večnimi vojskami in vlado samo ene osebe, republika pa pomeni **vlado ljudstva in mir**.

Dnevne vesti.

Vsem krajevnim političnim organizacijam SRS!

Za božične praznike ali za novo leto naj vse krajevne politične organizacije skličejo sestanke svojih članov in zaupnikov. Na teh sestankih naj se posvetujejo o agitaciji za volitve, ki jo je treba izvršiti tekom meseca januarja za volitve. Obstojče organizacije naj določijo moze, ki bodo šli v tiste kraje svojega okrožja, kjer naših krajevnih organizacij še ni ter tudi tam zanesejo našo idejo med ljudstvo. Tolmačijo naj temeljni nauk našega programa na podlagi brošure, ki je izšla v založništvu našega lista. Organizacije in zaupniki, ki te brošure še nimajo, naj jo takoj naroče pri upravi »Slovenskega Republikaneca«. En izvod velja samo 2 Din. **Pomnite, da je najboljša in najizdatnejša agitacija od moža do moža, od hiše do hiše, od vasi do vasi**. Veliki shodi so le bolj manifestacijskega značaja in za agitacijo manj zaležejo kot pa podrobna agitacija. Zlasti kandidati in njih namestniki naj se podajo med ljudstvo te praznike ter naj razložijo naš program. Od nasprotnikov se ne dajte plašiti. Naša misel je tako preprosta, da jo z lahkoto razloži vsak pravi republikanec. Zato možje — pojdite med ljudi po vaseh. Naj zaplapola 8. februarja 1925 v Sloveniji lepa pravična in ponosna republikanska zastava!

Vsem naročnikom, bralcem in somišljeinkom želita srečne in vsele božične praznike uredništvo in uprava »Slov. Republikaneca«.

Katera državna oblika je slovenska? V zadnji številki »Časa« je objavil g. dr. Martin Malnerič daljšo oceno knjige, ki jo je napisal dr. Kadlec o »prvobitnem slovanskem pravu«. Tam beremo med drugim tudi ta odstavek: »Že stari Slovani so imeli skupščine o javnih zadevah; monarhistično uredbo »knezov« so uvedla nekatera slovanska plemena pod tujim vplivom. Temelj državni organizaciji in obenem pravu varuštva, občega premoženja in naslednega prava je tvoril **rod**. Dr. Kadlec meni, da je poznala že prvotno večina slovanskih plemen župno uredbo; dokazuje za to da najdemo v zgodovini južnih, polabskih, čeških in poljskih Slovanov. Kar je bil v rodu starešina, to je bil v župi župan. Več žup je tvorilo plemensko državico (zemljo, volost), ki je postala kneževina, ko se je **razvila** knežja oblast (ki torej ni prvotna! op. ur.). **Takšne državice so se vezale v državne zveze po federativnem načelu**. — Priznani učenjaki in strokovnjaki torej trdijo, da je bila prvotna oblika slovenskega državnega življenja **federativna republika in ne monarhija**, ki je po mnenju učenjakov in strokovnjakov Slovanom **nekaj tujeja**. Te tuje monarhistične navlake so se že srečno otresli Čehi, Poljaki in Rusi, tedaj ogromna večina Slovanov. Slovenci pridemo pa na vrsto šele čez kakih 2000 let, če bo takrat sploh še kakšen Slovenec na svetu...

Haloo — Hrvatje so v deželi! Tako odmeva iz nam nasprotnega časopisja dan za dnem, odkar je »Slobodni dom« javil, da je Štefan Radič nosilec liste za volilno okrožje mariborsko. Naši nasprotniki hočejo s tem dokazati, da stoji slovenski republikanec **pod hrvaško komando**, češ da se je tudi proglasitev Radiča za nosilca liste na Štajerskem izvršila **na komando!** Da ne bo nepotrebnega slepomišljenja, pove-mo, da so Radiča postavili za nosilca liste na Štajerskem republikanski zaupniki s Štajerskega na občnem zboru v Zidanem mostu in sicer so ga zahtevali soglasno! Tej zahtevi slovenskih zaupnikov s Štajerskega se je Radič odzval, ni se pa odzval zahtevi slovenskih republikanskih zaupnikov s Kranjskega ki so ga tudi hoteli imeti za nosilca svoje liste na Kranjskem. Tako izgleda »hrvaška komanda« v resnici! Kar pa sklenejo zaupniki, to pri nas velja in drži!

Lepa povest. Lisica je prišla med kokoši in jim je rekla: »Jaz sem res tako ustvarjena, da **moram** kokoši daviti, ampak jaz vam povem, da vas jaz **nočem** daviti. Ali mi verjame-te? Kokoši **niso** verjele in so pred lisico ušle. — Pa je prišla mačka med miši in jim je rekla: »Jaz sem res tako ustvarjena, da **moram** miši loviti, ampak povem vam, da jaz **nočem** več miši loviti in moriti. Ali mi verjame-te? Miši pa **niso** hotele mački verjeti in so se poskrile v svoje luknje. — Zgodilo pa se je, da so prišli med ljudi tudi zastopniki monarhističnih političnih strank. Ti so govorili: Mi smo res tako ustvarjeni, da gledamo predvsem na **svoje** koristi, ampak povemo vam, da mi **nočemo** več gledati na svoje koristi, temveč le na koristi naroda in ljudstva. Ali nam verjame-te? In voliči so šli in **so** verjeli! (Prosto po monakovski »Jugend«).

»Dol s farji!« Tako je baje zaklical na nekem sestanku na Gorenjskem neki republikanec, kakor poroča zadnji »Domoljub«. Iz tega resničnega ali pa tudi neresničnega vzklika bi »Domoljub« očitno rad skoval politični kapital proti nam in nas republikance enostavno razglasil za protiversko in frajmavrersko politično stranko. Stvar je pa v resnici taka, da republikanska **politična** ideja nima s svetovnimi naziranjmi nič opraviti. Mi ne branimo nobenemu republikancu visoko spoštovati svoje vere in svoje duhovščine, kar smo izrečno naglasili tudi v svojem programu in to stališče smo vedno zastopali tudi v svojem listu. Kdor pa noče spoštovati svoje vere, tega mi k temu ne moremo **prisiliti**, ker take moči žalibog nimamo. Mi smo te-zadevno storili svojo dolžnost s tem, da smo vedno naglašali in svetovali svojim somišljenikom, naj puste verske zadeve v miru, ker naš boj **ni verski boj**, ampak je **političen** boj. Kakor so Amerikanci in Francozi in Nemci lahko prav dobri katoličani in prav zavedni republikanci obenem, tako je lahko tudi pri nas. Lahko je pa tudi mogoče, da tako, kakor pripoveduje »Domoljub«, zavpije tudi kakšen najet

coj je ne bo nihče motil, saj je sklenjeno premirje za celih 24 ur. In je štela, štela, a ni preštela vseh. V zgodnjem jutru se je napotila, da pogleda, kako se je v množestvilih bolnicah in lazareti obnesla njena svetonočna žetev. Prokletstvo je šlo pred njo in za njo.

Nekje v vsemiru se je izgubljal refren angelske pesmi:

Mir ljudem na zemlji.

Visoko v zasneženih Karpatih, tik nad strmim prepodom se je nasmilil vojak na ledeno puškino cev in se zamislil. Njegove misli so romale daleč, daleč, potovale so v samotno hribovsko vas, kjer kleče pred jaslicami, postavljenimi v kot, žena, otroci... Goreča molitev kipi iz njihovih src k novorojenemu Kralju miru — za moža, za očeta.

Zamigljalo je vojaku pred očmi, svetla slika se je zlomila v tisočeri-h barvah in utonila v črno temo. Vojak je padel na kolena, zakrilil z rokami in zdrknil brez glasu v pre-

človek. a najsi rabi take psovke najet ali menajet človek, psovka je in ostane psovka in vsak pošten in trezen človek psovke obsoja. — Dalje pripoveduje »Domoljub« tudi, da imenuje Radić pristaše hrv. ljudske stranke navadno »popovce« in hoče s tem zopet dokazati, da smo mi »brezverci«! Tu moramo »Domoljubu« ugovarjati toliko, da nas razmerje med Radićem in med hrvaško ljudsko stranko prav nič ne briga! Kar imajo gospodje na Hrvaškem med seboj, naj le tudi sami med seboj poravnajo! Mi se v tuje nam spore ne vtikamo.

Volilne priprave v Južni Srbiji. Iz Južne Srbije poročajo belgrajski srbski listi naravnost neverjetne stvari o volilnih pripravah vladnih strank. Tako poroča bivši minister notranjih zadev g. Nastas Petrović v nekem listu, da sklicujejo tamošnji okrajni glavarji ugledne prebivalce k sebi v urad, kjer jim groze, da jim bo vlada dala požgati vse njihove vasi, če ne bodo pri volitvah zmagali vladni kandidati. Dalje poročajo srbski listi, da se bodo morali doslužiti vojaki vrniti en teden pred volitvami zopet k svojim polkom, da bo armada pripravljena. Drugi zopet poročajo, da bodo vladni organi vse, ki so osumljeni, da so opozicionarci, na dan volitev zaprli, da ne bodo mogli na volišča. — Take volitve so nekdanj »delali« v Galiciji in na Ogrskem. Znameniti angleški učenjak in publicist Seton Watson je neke take »mažarske volitve« tudi popisal, in njegova knjižica o mažarskih volitvah je vzbudila takrat po vsem kulturnem svetu velikansko senzacijo in opravičeno ogorčenje. Kakor na Ogrskem, so volili tudi na Hrvaškem. Tudi tam so ponarejali volilne listke, ljudi zapirali in sploh uganjali nasilja najgrše sorte. V mažarsko politično volilno šolo so hodili pa tudi Pribičević in vsi belgrajski gospodje. Zato ni nič čudnega, če Pribičević, ki še nikjer drugod po svetu ni bil kakor po Hrvaškem in Mažarskem, drugih volitev ne pozna kakor one zloglasne mažarske. Za belgrajsko vlado pa bi bilo danes krvavo potrebno, če bi se v volilni dobi pripeljal Seton Watson v Jugoslavijo, zlasti v Južno Srbijo, da bi videl na svoje oči, kako se pri nas voli, in da bi tudi »srbske« volitve tako resnično popisal kakor je nekdanj mažarske.

Republikanstvo in boljševizem. V kraljevini SHS imamo več republikanskih organizacij. Mi imamo republikance v Srbiji. Med srbskimi republikanci najdemo celo vrsto najboljših belgrajskih vseučiliških profesorjev, kakor so Slobodan Jovanović, Jaša Prodanović in še mnogo drugih. — Na Hrvaškem imamo hrvaško kmečko republikansko stranko pod vodstvom Radićevim. — V Sloveniji imamo Slovensko republikansko stranko. Med srbskimi republikanci in med hrvaškimi ter slovenskimi pa je velika razlika. Srbski republikanci so sicer za republiko, ob enem pa zagovarjajo državno in narodno edinstvo, t. j. nadvlado Srbov nad vsemi drugimi narodi v Jugoslaviji. Hrvaški in slovenski republikanci pa hočemo federativno ureditev države, ki bi omogočala tudi Hrvatom in Slovencem prost razvoj in samostojno ter neodvisno narodno življenje. Federativne preureditve države pa se vsi Srbi, tudi republikanci, boje kot vrab križati, kajti če bi bila država preurejena v federativnem smislu, torej kot zvezna država, ne bi mogli več v Belgradu gospodariti z našim davčnim denarjem kot svinja z mehkom. Zato se sovraštvo belgrajske vlade ne obrača proti srbskim republikancem, ki so glede državne ureditve ravno istih misli kot Pašić, ampak samo proti hrvaškim republikancem. Ker pa se obrača sovraštvo vlade samo proti hrvaškim republikancem, proti srbskim pa ne, je jasno, da vlada pri zatiranju hrvaškega republikanstva ne misli toliko na zatiranje republikanstva, ampak na zatiranje Hrvatov in hrvaškega naroda.

Če bi se Hrvatje obvezali, da bodo Belgrajčanom na vekov veke valili denar in denar in zopet denar, bi Srbom hrvaško republikanstvo ne bilo prav nič na poti, kajti tako samogoltnih in samo po denarju pohlepni ljudi kot so belgrajski cinčarski porodičarji, nikjer na svetu ni več. Ker pa pomeni »republika« za Hrvatje in Slovence v prvi vrsti gospodarsko osamosvojitve, je razumljivo, zakaj se Srbi republikanstva boje le na Hrvaškem in v Sloveniji, v Srbiji pa ne? Iz tega vzroka tudi srbskih republikancev ne proglašajo za »boljševike«, pač pa proglašajo in bodo proglašali za »boljševike« ne samo republikance Hrvatje in Slovence, ampak sploh vse Hrvatje in Slovence, ki se branijo metati svoj davčni denar kar tja v en dan v večno prazno in nenasitno belgrajsko žrelo! To in samo to je pravi vzrok preganjanja republikancev na Hrvaškem! Gospodom v Belgradu se ne gre prav nič »za kralja«, ampak za cekine, kakor je to vedno pri vseh skopuhih in oderuhih.

Grdobija. Slovenski vladinovski listi so ta teden poročali, da bo vlada duhovnikom zvišala njihove be-raške plače in da bo dobival ljubljanski škof kar celih 7000 dinarjev na mesec, torej toliko, kolikor zasluži vsak količak sposoben agent. Ob enem pa so slovenski vladinoveci v zvezi s tem poročilom duhovnikom namigavali, naj se poslej lepo pokore slavni vladi, ki tako očetovsko zanje skrbi! Če bi bili slovenski vladinoveci rekli, da je država storila samo svojo dolžnost, da je sklenila duhovnike za njihovo delo tudi primerno plačati, bi bilo to v redu. Kdor pa namiguje, da se mora človek, ki ni prejel nobene milosti, ampak samo svojo pravico, temu ali onemu še s tem hvaležnega izkazati, da mu proda svoje prepričanje, tak človek zagreši prvovrstno svinjarijo! Kar pišejo slovenski režimovski listi v najnovejšem času, presega že vse meje! Javen škandal in očitna sramota za vse Slovence pa je, da sploh še morejo izhajati v Sloveniji listi, ki pišejo tako, kakor piše n. pr. zloglasni »Slovenski Narod«.

O republikanskih kandidatih v Sloveniji so poročali nekateri listi, da jih je postavil Radić. To ni res. »Obzor«, ki je Radiću zelo nasproten list, piše, da bodo postavljeni republikanski kandidati v Sloveniji sporazumno med HRSS in SRS, ker sta obe organizaciji federativno zvezani.

Prav je povedal. Med Nemei slovi kot eden najboljših poznavalcev političnih razmer v Jugoslaviji bivši nemški državni poslanec Herman Wendel. Ta mož je objavil pretekli teden v listu »Prager Presse«, ki je glasilo češkega ministrstva za vnanje zadeve, o razmerah v Jugoslaviji članek, kjer čisto pravilno pravi, da si stojita v Jugoslaviji nasproti dve politični skupini, centralistična Pašić-Pribičevićeva skupina na eni strani, ki hoče nadvlado Srbov, na drugi strani pa federalistična skupina Hrvatov, Slovencev, Bosancev itd. Boj med obema skupinama je jako hud, kar je naravno. V tem boju pa se hoče vlada posluževati proti Hrvatom in Slovencem tudi nasilnih sredstev. Pred takimi metodami pa Wendel belgrajsko vlado svari, ker je že danes očitno, da mora v političnem boju biti premagan vsak, kdor se poslužuje nasilja. — Vprašanje pa je, če bo hotela belgrajska vlada pametni nasvet nemškega parlamentarca tudi uvaževati.

Lumparija. V Belgradu se nobenega vruga tako ne boje kakor republikanskega gibanja po vsi državi. Posebno se boje tega gibanja na Hrvaškem in zato poskušajo uporabiti vsa sredstva, da bi republikansko gibanje na Hrvaškem zatrli, Radića pa zaprli ali celo obesili. Najprej so poskušali njegovo enotno stranko razbiti in so nekaj ljudi bogato plačali, da bi ustanavljali konkurenčne stranke. Ta namera pa se je očitno ponesrečila.

Zato so prišli na misel, da proglašajo Radića in vse hrvaške republikance za ruske boljševike. Za tako trditve je pa treba dokazov. Ker pa pravih dokazov nimajo — ker jih ni! —, so si najeli nekega reveža, ki jim je za dober denar sfabriciral »dokument«, iz katerega naj bi bila razvidna zveza hrvaških republikancev z ruskimi boljševiki. Ta »dokument« je pa tako neznansko slabo sfabriciran, da človeka kar s... prime, če to oslarijo bere. Zato se čudimo, da je to bedastočo v celoti natisnilo tudi ljubljansko »Jutro«, ki je sicer resen list. Zakaj vlada Hrvatom republikanstva naravnost ne prepove? Zakaj se zvija in skriva za takimi »dokumenti«? Med slovenskimi listi je bil edino »Slovenec« toliko pošten, da je svoje bralce opozoril na najnovejšo vladno farbarijo, in tako je tudi prav.

Tepen bo! »Slovenec« piše o političnem položaju med drugim tudi to: »Radić je tokrat sam zajahal magarca in prišel na Slovensko. Zavojevati hoče v lastni osebi Slovence za svojo hrvaško republiko. Prekmurje hoče in vsak način za Hrvatje. Potrebuje pa tudi radi tega mnogo poslancev, da si lahko z njihovimi dnevnici plačuje svojo razkošno palačo, katero je letos kupil za 50 milijonov kron od veleindustrija Prpića. Pomaga mu na Slovenskem Prepeluh. Pred par leti je še bil socialdemokrat. Mogoče je še tudi danes in vleče Hrvatje in Slovence za nos. Osebnih škod nima nikdar. Radić si na Slovenskem ne bo priboril lovorik in bo moral tepen zopet odriniti na Hrvaško nazaj.« — Mogoče se bo res zgodilo, da bo Radić tepen, mogoče pa tudi ne! To bodo odločili volilci dne 8. februarja. Toda če bo Radić res tudi »tepen« in če bo moral magari res on sam odriniti na Hrvaško nazaj, s tem še vedno ni rečeno, da bo tepena v Sloveniji republikanska ideja in da se bo ta morala umakniti iz Slovenije! V Sloveniji bo zmagala republikanska misel, če ne že pri teh volitvah, pa nekoliko kasneje. Zmagala pa bo!

Iz »Slobodnega doma«. Radićev glavni list »Slobodni dom« piše pod naslovom »Ljubljanski Korošček« »Slovenec« takole: »Ljubljanski Korošček« »Slovenec« se tako spozablja, da imenuje vse pristaše Slovenske republikanske stranke izdajalec slovenskega naroda in Radićeve plačence. Najbolj se zaletava v Albina Prepeluha, ki urejuje tednik »Slovenski republikanec« (prej »Avtonomist«) in objavlja v njem neumno in grdo laž, da je Prepeluh dne 30. novembra v Zidanem mostu pristal na to, naj bo sedež slovenske republike v Zagrebu. »Slovenec« ima v svojem uredništvu tako poštene in pametne ljudi, da je čudno, da ti dovoljujejo, da se v »Slovenec« tiskajo take neumnosti in tako nepoštene laži. — Pod naslovom »Vodja SLS dr. Korošček« pa piše: »Vodja SLS dr. Korošček je izjavil v nekem svojem volilnem govoru, da je v glavnem vseeno, če imajo Slovenci slovensko republiko ali pa slovensko pokrajinsko avtonomijo. Glavno je, da bo Ljubljana središče slovenskega naroda... V tem svojem govoru je bil dr. Korošček zelo slab, in kdor ga ne bi poznal, bi rekel, da se je ustrašil. Dr. Korošček ni samo umen in pošten, ampak tudi vpliven politik, ki ne govori vedno dobro, ampak gotovo vedno dobro dela.«

Vprašanje. »Žerjav nas prodaja Pašiću, Prepeluh pa Radiću«, piše »Slovenec«. — Za koliko pa?

Iz »Slovenca«. »Slovenec« piše 20. decembra: »Slovenski republikanec« ne pove, da Radić kandidira kot nosilec liste na Štajerskem in da SRS v Sloveniji sploh ne kandidira, ampak da kandidira edino HRSS, da je torej Prepeluh z vsemi drugimi »republikanskimi« kandidati na Slovenskem vred zgolj mandatar Radića oziroma Hrvatov.« — Da v Sloveniji ne kandidira Slovenska republikanska stranka, ampak da kandidira samo HR-

SS, je »Slovenec« napisal tudi že par dni poprej in se je pri tem skliceval celo na »Slobodni dom«. Toda kaj stoji v »Slobodnem domu«? V »Slobodnem domu« stoji dobesedno: »Nosilci kandidatskih lista HRSS jesu: ... Za Kranjsku (Ljubljana-Novo mesto): Albin Prepeluh, književnik. U Sloveniji kandidira HRSS sporazumno sa SRS (Slovenska republikanska stranka), dakle kao federacija obiju stranaka.« Zadnji dostavek je »Slovenec« zamolčal, čeprav je ta dostavek najbolj važen. Iz tega dostavka se namreč jasno vidi, da Prepeluh in Slovenska republikanska stranka niso nobena »pripraga« Radićeva, ampak SRS je samostojna slovenska organizacija, ki stoji s Hrvatji v federativni zvezi. Tega pa »Slovenec« noče povedati, ker mu to ne gre v račun.

Ze kažejo roge. Poleg cesarsko-kraljevskih republikancev SLS, ki z nedostojnim orožjem obrekovanja udarjajo po nas, stojijo kot vredni sobojevniki proti silni ideji republikanstva tudi SHS kraljeve oblasti. — »Prekmurska tiskarna« v Murski Soboti je dobila uradni nalog, da ne sme za »Radićevo« stranko ničesar tiskati. Notar Koder pa grozi našim pristašem, da jim bodo odvzeli koncesije. Enake grožnje, izraz strahu pred našo zmago se pojavljajo povsod. Da, strah jih je, ker mi vstajamo! Dovolj dolgo smo spali. — Prekmurski republikanec.

Javni shod SRS v Lokah pri Zagorju. V nedeljo dne 21. t. m. je priredila krajevna pol. organizacija SRS javen volilni shod, na katerem je poročal o volitvah in našem programu A. Prepeluh. Zborovalni prostor je bil prenapolnjen, a prisostvoval je shodu tudi g. okr. glavar iz Litije. Med poslušalci so bili v večini rudarji, navzočih je bilo tudi nekaj kmetov. Govornik Prepeluh je naglašal zlasti odločilni pomen volitev dne 8. februarja 1925 ter potrebo, da se tudi industrijsko delavstvo, ki je danes brez vsake politične in organizacijske moči, pridruži SRS, ki bo brez dvoma izšla iz volilnega boja kot najmočnejša kmečko-delavska stranka, katere politična moč se bo še pojačala zaradi tega, ker stoji v federativni zvezi z veliko HRSS. Nato je govoril v imenu »Neodvisne delavske stranke« g. Jakob Žorga, ki je očitno SRS neiskrenost zaradi tega, ker ni hotela skleniti volilnega kompromisa s komunisti. Zanikal je, da bi imele bodoče volitve odločilen pomen, ter je naglašal, da bo »Neodvisna delavska stranka« nastopila pri bodočih volitvah kot »Delavski-kmetijski republikanski blok«, smatrajoč te volitve le kot sredstvo. Odgovarjal mu je Prepeluh, ki je navajal vzroke, zakaj je SRS morala odkloniti ponudeni ji kompromis ter znova poudarjal, da more biti naš boj le legalen, ker bomo 8. februarja 1925 z volilnimi kroglicami zrušili sedanji nasilni in absolutistični režim, odpravili z volilno zmago vlado sablje, vzpostavili ljudsko vlado ter z dobljeno večino preuredili državo v federativno zvezo tako, da bo vsak narod lasten gospodar na svoji zemlji. Zlasti delavstvo Trboveljske družbe, ki je najbolj izkoriščano med vsem delavstvom v Sloveniji, ima ves interes, da SRS doseže svoj politični cilj. Slovensko delavstvo bo le tedaj kaj pomenilo in si moglo zboljšati svoj žalostni socialni položaj, ako ga bo podpiral Slovenski republikanski kmet, organiziran v SRS. — Na to se je oglasil za besedo zastopnik »Social. stranke Jugoslavije«, g. Čobal, ki pa ni znal povedati ničesar stvarnega ter je le blatil osebo g. Prepeluha. Navzoči so ga sicer mirno, toda z nejevoljo poslušali ter ga z raznimi medklici spravili iz teksta, tako da je njegov govor ostal brez vsakega pleta in smeri. Prišel je na dan z očitnimi neresnicami in tudi navadnimi lažmi glede osebe g. Prepeluha. No, g. Prepeluh mu je v zaključnem govoru odgovoril tako temeljito in pojasnil nedelo g. Čobala za delavstvo trboveljske družbe s takšnimi na-

vedbami, da so navzoči kar strmeli. Tudi je pojasnil zafurano politiko takozvanih »socijalističnih« poslanec v parlamentu tako glede ustavnega vprašanja, v katerem slede popolnoma Pašić-Pribičevićemu nazoru in delu, kakor tudi glede zafurne socijalne zakonodaje, ki so jo oni centralizirali in tako pobirokratili, da delavstvu več škoduje kakor pa koristi. G. Čobal je na tem shodu našel kar je iskal. Nek delavec mu je dejal: »Iz SRS bo mogoče kaj dobrega za nas, vemo pa, da pri Tebi ni bilo nikoli nič za nas in nikoli nič

ne bo!« Na zborovanju se je pokazalo, da SRS krepko prodira tudi med industrijsko delavstvo, da je »Neodvisna delavska stranka« v obrambi in da izgublja vsled večnih notranjih kriz na pristaših in da je »Socijalistična stranka Jugoslavije« popolnoma na tleh. Delavstvo prestopa v kmečko-delavske republikanske vrste SRS.

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA SLOVENSKIH REPUBLIKANECV.
Odgovorni urednik Drago Brozovič.
Tiskarna J. BLASNIKA NASL. v Ljubljani.

Vesele božične praznike
in
srečno novo leto 1925
Želim vsem cenj. naročnikom in odjemaleem mojih izdelkov in se še v nadalje s spoštovanjem
Srečko Brus
kovaški in podkovski mojster
Igavas-Stari trg pri Rakeku.

Ljubljanska menjalnica
Ljubljana, Kolodvorska ul. 41 od kolodvera
druga hiša desno.
— **VHOD IZ ULICE.** —
Plačuje najvišje zlat in srebrn denar.
Posluje od pol 8. ure predpoldne do pol 7. ure popoldne nepretrgoma.

Izšla je Blasnikova
Velika Pratika
1925 ki ima 305 dni.
»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil najbolj vpoštevan že od naših pradedov. — Tudi letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini, zato pride prav vsaki slov. rodbini. Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din; kjer bi jo ne bilo, dobili, naj se naroči po dopisnici pri
J. Blasnika nasled. tiskarna in litograf. zavod
Ljubljana, Breg št. 12

Ure Zlatnina
F. P. ZAJEC
optik
LJUBLJANA,
Stari trg 9.
Ščipalci Očala

Širite „Slovenskega Republikanca“

Kmečka hranilnica in posojilnica v Frankoiovem naznanja tužno vest, da je umrl njen ustanovitelj in dolgoletni načelnik, gospod
Dominik Bezenšek
Pogreb se vrši v nedeljo, dne 21. decembra 1924.
Frankelovo, dne 20. decembra 1924.
Za odbor:
Matija Potočnik, Karl Žerovnik.

FR. SLOVNIK
Ljubljana, Stari trg 2
priporoča po najnižjih cenah svojo zalogo izgotovljenih oblek in manufakture.
Obleke po meri se točno izvršujejo.

Kupim: Dunajski in Ljubljanski Zvon, Kres, Slov. Bčelo, Slov. Glasnik in vse druge knjige
HINKO SEVAR
antikvariat knjigarna
Ljubljana, Stari trg 34

Trboveljski premog tudi na obroka.
drva koks
angleški premog
šlezijske brikete
dobavlja
ILIRIJA
Ljubljana, Kralja Petra trg 8.
Telefon št. 220.

Komislijsko trgovino in trgovsko agenturo obavlja
„Posredovalec“
Ljubljana,
Sv. Petra, cesta št. 23.
Vsem cenj. gospodinjam priporočamo
„ADRIA“ ljudsko ječmenovo dvojno sladno ječmenovo SIDRO
dvojno sladno rženo „META“

JOHAN
se dobi v vseh specijalnih prodajalnah.

Popolnoma varno naložite denar v
Ljubljansko posojilnico
ki posluje v novopreurejenih prostorih
v Ljubljani
R. Z. Z. O. Z.
Mestni trg 6
Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje po **8%** ter jih izplačuje takoj brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi višje po dogovoru.
Posojila daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvu. Daje tudi trgovske kredite ter sprejema cesije in inkaso faktur.

Če oddajate sobe, stanovanja, lokale, trgovine, gostilne itd., javite naslov
„Posredovalcu“
Ljubljana, Sv. Petra c. 23.
da ga odda interesentom. Izognete se neprijetnostim.

KRAVO

Za pouk in zabavo je potrebno dobro čtivo, ki je tudi veselje in kras knjižici. Za Din 5— se dobi najboljši Kellerjev roman

15letno jamstvo
najpopolnejši **Stoewer** šivalni stroj s pogrezljivim transporterjem (grabljice). Z enostavnim premikom je stroj pripravljen za štepanje, vezenje ali šivanje.
Ludovik Baraga, Ljubljana
Šelenburgova ul. 6, I. nadstr.

Regina
Za Din 15— najlepši roman srbskega pisatelja nušiča
Občinsko dete
in za Din 14— se dobi knjiga
Zeleni kader

MERAKL
barve, mastila, lake, kit, emajle, kistove (čopiče) in zajamčeno čisti firneš najboljše kakovosti nudi
Medić-Zankl
družba z o. z.
Maribor, Ljubljana, Novi Sad, podružnica. centrala. skladišče.
Tovarne: Ljubljana - Medvode.

ki opisuje življenje legionarjev za časa svetovne vojske in razsula Avstrije — v tiskarni
J. Blasnika nasled. v Ljubljani,
Breg št. 12.
Denar je poslati naprej.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani
Ustanovljeno 1898
registrovana zadruga z omejeno zavezo
Aleksandrova cesta 5
Telefon št. 307
Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri brez vsakga odbitka.

Trgovska banka d. d., Ljubljana
Dunajska cesta 4. (v lastni stavbi)
KAPITAL IN REZERVA DIN 19.000.000.—
Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.
Brzjavni: Trgovska
Telefoni: 139, 146, 458
PODRUŽNICE: Maribor, Kamnik, Konjice, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Slovenjgradec, Slovenska Bistrica
EKSPOZITURE: Logatec, Prevalje